

Ruth Cuya Vargas, 18 jaar, moeder van Gabriela (2,5) en Naomi (8 maanden).

Roció Choquecahua Bautista, 31 jaar, moeder van Rutmi (11), Yeder (9) en Fredy (7).

Dina Márquez Saccsara, 52 jaar, moeder van acht kinderen tussen 10 en 37 jaar oud.

Haydee Lapa Huaman, 18 jaar, moeder van Anali (1).

Het begon met een coole, zelfgemaakte muts van een fervent snowboardster, en groeide uit tot een heus sociaal project. Voor haar mutsen- en sjaallijn LN|Beanies ging Ellen Kegels (25) al in zee met kansarme Peruviaanse tienermoeders, een samenwerking die nu geconsolideerd wordt in een tweede lijn LN|Andes.

De warmte van alpaca

DOOR LINDA ASSELBERGS • FOTO'S GRIET HENDRICKX

Alpaca's in de Peruviaanse Andes.

De moeders van Ayacucho aan het werk in het brei-atelier van Dia.

Ellen Kegels, drijvende kracht achter LN|Beanies en LN|Andes, droomt van een eigen alpacafarm die een heel dorp werk verschaft.

deze winter zijn we onafscheidelijk, mijn Long Lucy en ik. Meer dan twee meter vederlichte paarse zachtheid, een troost bij kil weer en in bange dagen. Aan die sjaal heeft ergens in Peru, op één van de oostelijke hellingen van de Andes, een jonge vrouw een week lang zitten breien, met dunne naalden en ragfijne wol, honderd procent pure baby-alpaca. Nee, Ayacucho, de stad waar jonge breisters als Nervi, Haydee en Modesta geboren werden, is geen toeristrentrepleister. Armoede is er troef, en tussen 1980 en 1990 was het één van de gebieden die het zwaarst werden getroffen door het geweld van Het Lichtend Pad, een maoïstische terreurorganisatie die bekendstond om haar wrede acties tegen politiek verkozenen, vakbondsleiders, maar ook gewone boeren. Op die manier richtte ze een ware slachting aan onder de Asháninka-indianen. De gevolgen daarvan zijn nog altijd voelbaar in Peru: de

De sjaallijn van LN|Andes.

sociale netwerken zijn ontwricht, het is een harde maatschappij waar huiselijk geweld schering en inslag is. Door armoede en gebrek aan voorlichting raken veel tienermeisjes zwanger, vaak worden ze door hun familie verstoten.

De glimlach van jonge vrouwen

Ellen Kegels, de initiatiefneemster van LN|Andes: „De glimlach van de jonge vrouwen daar verbergt zoveel leed. De eerste dagen in Ayacucho heb ik alleen maar gehuild.” Met haar slanke figuur, blonde haar en nonchalant-modieuze stijl ziet ze er eerder als een fotomodel dan als een jonge bedrijfleidster uit. Wat had zij in hemelsnaam in Ayacucho te zoeken? In haar tienerjaren was Ellen een enthousiaste snowboardster. „Hoe beschermd en onbezorgd was mijn jeugd! Als ik al eens een centje bijverdiende, was het om een nieuw snowboard te kunnen kopen of op vakantie te gaan.” In snowboardkringen is het hip je eigen muts, een zogenaamde →

De kleuren zijn levendig, maar het leven is hard in de het bergland van Peru.

beanie, te ontwerpen. Ook Ellen ging aan de slag, en voor ze het goed wist, had ze een lange lijst met bestellingen voor familie en vrienden. Inmiddels was ze afgestudeerd in de communicatiewetenschappen en had ze een jaar in de reclamewereld gewerkt. „Maar ik wist al vrij snel: hier kan ik mijn ei niet kwijt, dit wil ik niet de rest van mijn leven doen. Ik heb de tijd genomen om op te schrijven wat ik dan wél wilde doen en toen flakkerde mijn passie voor breien en haken weer op.”

Het resultaat was LNIBeanies, een eigen lijn van stoere sjaals en mutsen, allemaal met de hand en in beperkte aantallen gemaakt door een team van oudere dames, die zo een extra inkomen verwierven en uit hun sociaal isolement geraakten. Maar het project was kleinschalig. Om fulltime zelfstandige te kunnen worden, moest Ellen het hele jaar door inkomsten zien te genereren. En het liefst van al wilde ze daarbij weer het zakelijke aan het sociale linken. Wat volgde, was het samentreffen

van gelijkgestemde zielen. Via gemeenschappelijke vrienden leerde Ellen Lyn Verelst kennen, telg uit een ondernemersfamilie die sinds 2007 algemeen manager is van So-

Modesta Alvitez Taco (32), moeder van twee, kan beter leven dankzij het breiwerk voor Dia.

lid International, een private stichting die knowhow uit het bedrijfsleven ten dienste stelt van kansarmen wereldwijd. Na haar studies was Lyn in Ayacucho terechtgekomen, waar ze verliefd werd op de plek en de mensen daar. Zo richtte Solid er Dia op, een organisatie die tienermoeders crisisopvang en een begeleidingstraject biedt. Zo'n zestig meisjes worden er nu begeleid tot hun kindje twee jaar is, met de nadruk op de gezondheid van moeder en kind en de persoonlijke ontwikkeling van de meisjes. Maar de jonge moeders hadden nog geen inkomen, en daar kon Ellen met haar breiproject een oplossing bieden.

Seksueel geweld

Oorspronkelijk zou Ellen alleen naar Ayacucho reizen om de alpacafarms te bezoeken, wol in te kopen en kennis te maken met Dia en de meisjes die er verbleven. Maar kijk, via haar website leerde ze Griet Hendrickx kennen, een jonge fotografe die al veel sociaal gerelateerde reportages →

maakte, met name in Afrika. Griet was bereid om mee te gaan en maakte prachtige foto's van het project. Ellen: „Zij had al meer armoede gezien dan ik en toch was ook zij zwaar onder de indruk van de levensomstandigheden in Peru. Die kleine, kale kamertjes waarin de meisjes wonen, op het platteland vaak zonder elektriciteit of stromend water. Er heerst daar ook een echte machocultuur, met veel seksueel geweld. Het is er niet ongewoon dat een meisje van veertien, vijftien er zwanger raakt van een veel oudere man. En verder zijn het vooral de vrouwen die er de boel rechthouden: ze hoeden de alpaca's, geven ze te drinken, scheren ze. De mannen hangen er vaak maar een beetje bij. Wij waren echt ontroerd als we die vrouwen bezig zagen, klein, taai, met zoveel pit. En de gretigheid waarmee ze aan de slag wilden. Eerst hebben we de moeders van de tienermeisjes opgeleid, die al konden breien en haken. Daarna de dochters. *‘Trabajo, trabajo’*, vroegen ze. Heel pakkend was dat. Voor een 25-jarige is het natuurlijk wel een grote verantwoordelijkheid, de tewerkstelling van zoveel meisjes en vrouwen. Na mijn thuiskomst ben ik als een gek winkels beginnen bezoeken om bestellingen binnen te rijden. Werk bezorgt de vrouwen niet alleen een inkomen, maar ook onafhankelijkheid en een gevoel van eigenwaarde, ze tellen mee.”

LN!Andesproducten zijn niet goedkoop. Het kleinste formaat, de Mini Maria, kost

180 euro, het grootste, het genereuze omslagdoek Big Bertha, 220 euro. De modellen zijn rechttoe rechtaan, maar het materiaal, honderd procent baby-alpaca, is zo mooi dat ze geen tierlantijntjes nodig hebben. Ellen: „Het moet fashion blijven, een mooi stuk waarvoor mensen 200 euro willen neertellen. De link met een sociaal project werkt alleen als je een luxeproduct aflevert. Als ik in een winkel een sjaal zie liggen die 40 euro kost, dan vraag ik me af in welke omstandigheden die gemaakt is en uit welk materiaal. Ik zou in Ayacucho natuurlijk

een paar breimachines kunnen zetten, dan is een bestelling in een wip klaar. Maar dan is het geen sociaal project meer. Nu weten die meisjes: ik begin aan een sjaal, daar heb ik een hele week werk aan.”

Werk voor een heel dorp

Ellen Kegels en Lyn Verelst hebben nog veel plannen. Nu verkopen de alpacaboeren de wol voor belachelijk weinig geld aan de grote leveranciers, waar ook Ellen haar wol koopt. „De manier van handel drijven van die tussenpersonen is niet bepaald humaan te noemen. Dat steekt mij tegen, want zo werk ik onrechtstreeks mee aan het in stand houden van de armoede van de boeren. Het liefst van al zou Solid in Ayacucho een eigen alpacafarm oprichten, zodat we met wol van onze eigen kudde kunnen werken en zelf instaan voor het proces van het spinnen. Als we dat kunnen realiseren, bezorgen we een heel dorp werk, met een sociaal project dat op alle vlakken humaan is. Ik ben jong, heb nog niet zoveel ervaring, en voor een kleine zelfstandige is het knokken, zeker in deze onzekere tijden. Maar de passie is groot en met alle betrokkenen ploeteren we samen voort. Nu maar hopen dat mensen ons een kans geven.”

—
Info en bestellingen:
www.lnandes.com.

Nervi Alvitez Zúniga is 16 en moeder van Celena (1).

HET VERHAAL VAN NERVI

Zestien is ze, Nervi Alvitez Zúniga. Thuis waren er veel problemen, de lagere school heeft ze niet afgemaakt. Sinds een jaar heeft ze een dochtertje, Celena, ze zorgt ook voor het zoontje van haar partner. Toen Nervi bij Dia terecht kwam, was ze schuw en onzeker. Als er bestellingen zijn, komt ze 's morgens naar de

shelter om er een paar uur te breien. Dat geeft structuur aan haar leven en ze vindt het ook gezellig, samen met de andere vrouwen en meisjes in hun stoeltjes met schapenvachten. Ze babbelen en wisselen ervaringen uit. Celena kan in de crèche van Dia terecht. Nervi leerde er breien, haken en koken, maar ook

voor haar dochtertje zorgen en beter communiceren, ook met haar partner. Sinds ze een eigen inkomen heeft, groeit haar zelfvertrouwen, wat haar relatie met haar familie en haar partner ten goede komt. Met het eerste geld dat ze verdiende, kocht Nervi een bed voor haar stiefzoontje. Nu spaart ze voor een

keuken. Ze zou graag haar school afmaken en misschien een eettentje opstarten of ijs verkopen. Na anderhalf jaar begeleiding is ze een vrolijke, zelfstandige jonge vrouw met gevoel voor verantwoordelijkheid.